Lietas arhīva Nr. C-7458-20/5
ECLI:LV:RVPT:2020:1201.C30745820.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2020.gada 1.decembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese Ilona Rūķe izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 8, civillietu SGS Société Générale de Surveillance S.A. pieteikumā par SIA "BCLS" maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Aprakstošā daļa

2020.gada 2.novembrī SGS Société Générale de Surveillance S.A. (turpmāk pieteicējs un arī kreditors) vērsies tiesā ar pieteikumu par SIA "BCLS" (turpmāk parādnieks) maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Pieteikumā norādīts, ka pamatojoties uz 2017.gada 14. jūnijā noslēgto līgumu par TransitNetTM sistēmas pakalpojumiem, pieteicējs sniedza pakalpojumus parādniekam saistībā ar pieteicēja izstrādātas TransitNetTM sistēmas izmantošanu Latvijā. Parādnieks bija pieteicēja partneris Latvijā, kas trešajām personām Latvijā piedāvāja izmantot sistēmu. Sistēma nodrošina vieglu un ērtu veidu kā kravai piemērot tranzīta procedūru, tai skaitā tranzīta deklarāciju elektroniska sagatavošana un iesniegšana muitā, kā arī galvojuma nodrošināšana.

Neskatoties uz pakalpojumu nodrošināšanu un sniegšanu, un iebildumu neesamību par sniegto pakalpojumu kvalitāti, parādnieks noteiktajā termiņā samaksu par saņemtajiem pakalpojumiem nav veicis, samaksājot tikai EUR 9601,46, neapmaksājot saņemtos pakalpojumus EUR 83 464,94 apmērā.

Neskatoties uz vairākkārtējiem atgādinājumiem un pieprasījumiem samaksāt parādu, parādnieks parādu joprojām nav samaksājis. Uz doto brīdi Parādnieka parāds par sniegtajiem pakalpojumiem, neieskaitot procentus par samaksas kavējumu, sastāda EUR 83 464,92.

2020.gada 29.septembrī parādniekam tika nosūtīts brīdinājums par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu tiesā sakarā ar nenokārtotām saistībām saskaņā ar iepriekš minēto līgumu.

Uz brīdinājumu par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu parādnieks ir atbildējis 2020.gada 14.oktobrī, norādīdams, ka brīdinājums ir nepamatots, jo parādniekam nepastāv parādsaistības pret pieteicēju.

Parādnieks norādījis, ka uzskata izrakstītos rēķinus par nepamatotiem, jo nav saņēmis minētos pakalpojumus, kā arī nav vienojies par pakalpojumu apjomu un pakalpojumu cenu. Parādnieks apšaubīja 2017.gada 14.jūnijā noslēgtā līguma par TransitNetTM sistēmas pakalpojumiem spēkā esamību, kā arī norādīja, ka izrakstītie rēķini neatbilst likuma "Par grāmatvedību" noteikumiem, jo ir izrakstīti, pamatojoties uz spēkā neesošu līgumu.

Parādnieks norādīja, ka pašlaik veic konkurētspējīgu saimniecisko darbību ar stabilu apgrozījumu, regulāri norēķinās ar visiem saviem kreditoriem, tai skaitā apmaksā visus nodokļus. Parādnieks parādu neatzīst un uzskata, ka starp pusēm pastāv strīds, kas ir šķērslis maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanai tiesā.

Pieteicējs uzskata Parādnieka iebildumus par formāliem un nepamatotiem, kuri nevar būt par šķērsli maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanai tiesā atbilstoši Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktam un 60. panta pirmās daļas 1.punktam.

Norāda, ka neviens no Parādnieka izteiktiem iebildumiem nav atzīstams par a) pamatotu iebildumu pret b) prasījumu.

Pieteicējs norāda, ka nepelna ievērību parādnieka apgalvojumi par konkurētspējīgu saimniecisko darbību un regulāriem norēķiniem ar kreditoriem. Pirmkārt, šiem apgalvojumiem nav nozīmes Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē. Otrkārt, šie apgalvojumi nav pamatoti un nav pierādīti. Treškārt, par pretējo liecina ilgstoša parādu saistību nenokārtošana pret pieteicēju, kā arī nodokļu parāds, kas uz 2020.gada 26.oktobri sastāda 8687,31 EUR.

Par saimnieciskās darbības neveikšanu liecina arī tas, ka 2020.gada 17.septembrī parādnieka vienīgais dalībnieks ir atteicies no savām daļām, kā arī parādniekam vairs nav neviena valdes locekļa, kurš varētu pārstāvēt parādnieku un vest saimniecisko darbību.

Par formāliem un nepamatotiem ir atzīstami arī Parādnieka iebildumi pret parādu, kā arī apgalvojumi, ka parādniekam nepastāv parādsaistības pret pieteicēju, kurus parādnieks pamato ar to, ka nav saņemti pakalpojumi, par kuriem ir izrakstīti rēķini, kā arī nav spēkā 2017.gada 14.jūnijā starp Pieteicēju un parādnieku noslēgtais līgums.

Parādnieka apgalvojumu par parāda neesamību un parāda apstrīdēšanu apzinātu nepatiesumu skaidri apliecina paša Parādnieka /amats/ /pers. B/ sarakste ar pieteicēja pārstāvjiem, kurā netiek apstrīdēta ne 2017.gada 14.jūnijā noslēgtā līguma spēkā esamība, ne šī līguma ietvaros Pieteicēja sniegtie pakalpojumi, ne rēķini, kas izrakstīti saskaņā ar līgumu par sniegtajiem pakalpojumiem, ne arī parāds par jau sniegtiem pakalpojumiem. Parādnieka apstiprināšanu un piekrišanu gan līguma noteikumiem (ieskaitot pakalpojumu apjomu un cenu), gan izrakstītiem rēķiniem par saņemtajiem pakalpojumiem skaidri apliecina izrakstīto un neapstrīdēto pakalpojumu daļēja apmaksa. Sarakstē parādnieks ir norādījis arī iemeslu parāda izveidošanai, proti tas, ka parādnieks nav saņēmis no kompānijas Megasila maksājumu 65 000 eiro.

Ņemot vērā Parādnieka iepriekšējo rīcību, atzīstot gan līgumu, gan pakalpojumu saņemšanu, gan rēķinus, kas izrakstīt par sniegtajiem pakalpojumiem, un veicot saņemto pakalpojumu un rēķinu daļēju apmaksu un atzīstot atlikušo parādu, parādnieka apgalvojumi atbildē uz maksātnespējas brīdinājumu ir atzīstami ne tikai par acīmredzami nepamatotiem, bet arī par melīgiem, kas izteikti tikai, lai formāli rādītu iespaidu par it kā pastāvošo strīdu par prasījumu.

Norāda, ka parādnieka iebildumus nevar atzīt par "pamatotiem iebildumiem pret prasījumu" Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punkta un 60. panta pirmās daļas 1. punkta izpratnē.

Pieteicējs uzskata, ka ir pasludināms parādnieka maksātnespējas process.

Parādnieka nenokārtotas parādu saistības pret Pieteicēju sastāda EUR 83464,92, kas pārsniedz Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktā norādīto minimālo parāda summu.

Pieteicējs ir izpildījis Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punkta prasības un tam atbilstoši Maksātnespējas likuma 60. panta pirmās

daļas 1. punktam ir tiesības iesniegt tiesā maksātnespējas procesa pieteikumu.

Pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. punktu, 60. panta pirmās daļas 1. punktu, lūdz pasludināt SIA "BCLS", reģistrācijas Nr. 40103746392, juridiskā adrese: Rīga, Rankas iela 11, LV-1005, maksātnespējas procesu.

2020. gada 27. novembrī saņemti parādnieka iebildumi, kuros norādīts, ka kreditora iesniegtais maksātnespējas pieteikums ir nepamatots un noraidāms sekojošu apstākļu pēc.

2020.gada 1.oktobrī parādnieks ir saņēmis no kreditora pārstāvošā ZAB "Ellex Kļaviņš" pirmstiesas pretenziju un brīdinājumu par maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, kas datēts ar 29.09.2020. Parādnieks ir cēlis pamatotus iebildumus, nosūtot atbildes vēstuli pa pastu. Minēto apliecina VAS "Latvijas Pasts" čeks nr. 0032159. Minēto faktu neapstrīd arī kreditora pārstāvis, jo parādnieka iebildumus ir pievienojis maksātnespējas pieteikumam un tie atrodas lietas materiālos. Ievērojot minēto ir konstatējams, ka parādnieks neizvairās no sarakstes un komunikācijas ar kreditoru, parādnieks ir ievērojis Maksātnespējas likuma 57.panta 1.daļas 2.punktā noteikto triju nedēļu termiņu iebildumu celšanai.

Papildus norāda, ka kreditors nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka brīdinājums ir bijis nosūtīts Parādniekam. Kreditora tiesā iesniegtais un lietas lapā Nr. 21 esošais paziņojums par iekšzemes sūtījumu saņemšanu apliecina tikai kreditora sūtījuma saņemšanu, nevis brīdinājuma par maksātnespējas pieteikuma iesniegšanu, nosūtīšanu Parādniekam, jo minētais sūtījums nesatur satura aprakstu.

Parādnieks uzskata, ka celtie iebildumi ir pamatoti, jo uzskata, ka parādniekam nav parādsaistību pret Kreditoru. Kreditors gan savā brīdinājumā, gan maksātnespējas pieteikumā atsaucas uz saistībām, kas izveidojušās pēc neapmaksātiem rēķiniem, kam pamats ir bijis līgums no 2017.gada 14.jūnija par sistēmas TransitNet izmantošanu. Parādnieks uzskata, ka gan brīdinājumā, gan maksātnespējas pieteikumā norādītos apstākļus par neatbilstošiem reālai situācijai, kreditora izrakstītos rēķinus par nepamatotiem, jo parādnieks nav saņēmusi minētos pakalpojumus no Kreditora. Tā pat norāda, ka nav vienojies ar kreditoru par pakalpojuma apjomu un par pakalpojuma cenu.

Parādnieks norāda, ka tieši pats kreditors tiesā ir iesniedzis 2017.gada 14.jūnija līgumu. No minētā līguma izriet, ka tas ir slēgts ar uzņēmumu TransitNet Services, kuru pārstāv /amats/ /pers. F/, kas vienlaikus ir arī kreditora pilnvarotais uzņēmums. Kā izriet no kreditora tiesai iesniegtās izziņas par kreditora amata personu paraksta tiesībām, tad /pers. F/ nav minēts šajā sarakstā, līdz ar to ir apšaubāmas, ka šī persona ir darbojusies tieši Kreditora vārdā un interesēs, nevis uzņēmuma TransitNet Services interesēs.

Atbilstoši Civillikuma 1412.pantam, 1417.pantam, 1469.pantam par tiesisku darījumu var uzskatīt tikai tādu darījumu, kur puses ir vienojušās par visām darījuma būtiskām sastāvdaļām. Parādnieks apstrīd, ka tam 2017.gada 14.jūnijā noslēgts līgums tieši ar Kreditoru par sistēmas TransitNet izmantošanu, jo sistēmu TransitNet darbību nodrošina uzņēmums TransitNet Services. Ievērojot, ka parādnieks vispār apšauba līguma spēkā esamību, tad parādnieks uzskata, ka šis līgums nevar kalpot par saistību pamatu kreditoram, jo slēgts ar citu juridisko personu - uzņēmumu TransitNet Services, kuru pārstāv /amats/ /pers. F/.

Ja pieņem, ka kreditors balsta savu prasījumu uz izrakstītajiem rēķiniem, nevis 2017.gada 14.jūnijā līgumu, tad parādnieks uzskata, ka minētie rēķini ir izrakstīti parādniekam nepamatoti un nav saistoši.

Atsaucas uz likuma „Par grāmatvedību" 2.pantu, 7.panta pirmās daļas 10.punkts.

Ievērojot iepriekš minētā normatīvā akta prasības Kreditora pienākums ir izrakstīt rēķinus tikai par reāli notikušiem darījumiem, kam pievienoti saimnieciskā darījuma apraksti, pamatojums un mērītāji (daudzumi, summas). Kreditora izsniegtie rēķini neatbilst iepriekš minētā normatīvā akta prasībām, jo rēķini ir izrakstīti pamatojoties uz spēkā neesošu līgumu un tiem nav pievienots saimnieciskā darījuma apraksts, kas liecina, ka minētie pakalpojumi nav sniegti Parādniekam. Kreditors nespēj sniegt skaidru atbildi par kādiem darījumiem ir izrakstīti minētie rēķini. Uz šiem apstākļiem parādnieks jau ir norādījis savos iebildumos kreditoru pārstāvim. Kreditors arī tiesā nav iesniedzis paskaidrojumu vai pamatojumu, par ko tieši ir izrakstīti minētie rēķini un kādas muitas tranzīta vai apdrošināšanas darbības šie rēķini iekļauj.

Atsaucas uz Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktu, Civillikuma 1652.pantu, 1656.pantu. Norāda, ka ievērojot apstākļus, ka parādnieks nav slēdzis līgumu ar kreditoru un līgums uz kā pamata kreditors balsta savu prasījumu ir apšaubīts, tad arī kreditora izrakstītie rēķini ir pamatoti apšaubāmi, jo kreditors pakalpojumus nav sniedzis parādniekam. Parādnieks uzskata, ka tam nepastāv saistības pret kreditoru, bet gan, iespējams, pret uzņēmumu TransitNet Services, kuru pārstāv /amats/ /pers. F/. Parādniekam pastāv šaubas par pārstāvja godaprātu, jo kreditoru pārstāvošais advokātu birojs jau agrāk ir vērsies pie parādnieka ar pretenzijām par šādu pašu summu, taču tad kā kreditors par šīm pašām saistībām tika uzrādīts uzņēmums SGS Germany GmbH, reģistrācijas nr. HRB 4951, Rodingsmarket 16, 20459, Hamburga.

Parādnieks norāda, ka sabiedrība pašlaik veic konkurētspējīgu saimniecisko darbību ar stabilu apgrozījumu, regulāri norēķinās ar visiem saviem kreditoriem, tai skaitā apmaksā visus nodokļus un nodevas. Parāds, uz ko norāda kreditors un kas ir izveidojies pret VID, ir strīdus summa, ko parādnieks ir apstrīdējis.

Parādnieka saimnieciskā darbībā notiek nepārtraukti, sabiedrība regulāri un ievērojamos apmēros iemaksā valsts budžetā nodokļu summas, nodrošina citus reģiona un valsts uzņēmējus ar darbu, sadarbojoties ar viņiem, bet Parādnieka aktīvu vērtība regulāri tikai pieaug. Parādnieka aktīvu apmērs ievērojami pārsniedz brīdinājumā norādīto saistību apmēru. Parādnieks 2019.gadu ir pabeidzis ar EUR 704 537 apgrozījumu un EUR 43 126 peļņu. Parādnieka aktīvi (apgrozāmie līdzekļi), kas sastāv no naudas un debitoru parādiem sastāda EUR 174 972 apmēru, kas ir ievērojami vairāk kā nepamatotais kreditora prasījums.

Parādnieks norāda, ka Augstākā tiesas Senāts atzinis, ka parādnieks ir uzskatāms par maksātnespējīgu tikai tad, ja nepilda saistības, par kurām nav strīda *(skat. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 7.marta spriedums civillietā Nr.SPC-25/2012 8.4.apakšpunktu).*

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā Parādnieks nepiekrīt parādam EUR 83 464,96 apmērā, acīmredzami pastāv strīds ne tikai par saistību apmēru, bet par parāda esamību vispār.

Parādnieks norāda, ka 2017.gada 14.jūnijā noslēgtā līguma ar uzņēmumu TransitNet Services, kuru pārstāv /amats/ /pers. F/, 14.sadaļa paredz, ka šis līgums un jebkāda veida strīdi, nesaskaņas, procesi vai jebkāda veida prasības, kas izriet no vai jebkādā veidā ir saistītas ar šo līgumu vai tā noslēgšanu vai izbeigšanu, ir piemērojami vai tas ir interpretējams saskaņā ar Anglijas materiālajām tiesību normām. Saskaņā ar Civillikuma 19.panta 1.daļas noteikumiem Saistību tiesībās un pienākumos, kas izriet no līgumiem, vispirms jāapsver, vai līdzēji nav vienojušies par to, pēc kādiem likumiem apspriežamas viņu savstarpējās attiecības. Tāda vienošanās ir spēkā, ciktāl tā nerunā pretim Latvijas likuma pavēlošām vai aizliedzošām normām. Parādnieks uzskata, ka pieteikums nav izskatāms Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, bet gan saskaņā ar Anglijas likumdošanu, Anglijas tiesā. Atsaucas uz Civilprocesa likuma 258.pantu. Parādnieks uzskata, ka pieteikums jāatstāj bez izskatīšanas un tiesvedība lietā jāizbeidz, jo strīda izskatīšana vispār nav piekritīga Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai.

Parādnieks norāda, ka ir cēlis iebildumus uz Kreditora brīdinājumu, kā arī šajā tiesvedības procesā norādījis uz pamatotiem iebildumiem. Tā pat, Parādnieks ir iesniedzis tiesai gada pārskatu par 2019.gadu, no kura izriet, ka Parādnieks strādā ar ievērojamu apgrozījumu un Parādnieka aktīvi pārsniedz Kreditora prasījumu, tādā veidā Parādnieks ir pierādījis, ka spēj segt maksātnespējas procesa pieteikumā minētās parādsaistības.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lūdzu tiesu noraidīt maksātnespējas procesa pieteikumu un izbeigt juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu, kā arī izlemj jautājumu, vai maksātnespējas procesa pieteikums atzīstams par nepamatotu vai apzināti nepatiesu.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 6.novembra rīkojumu Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, lieta nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā 2020.gada 1.decembrī, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2020.gada 16.novembrī.

Motīvu daļa.

Tiesa, izvērtējusi pieteikumā un rakstveida paskaidrojumos norādītos apstākļus, novērtējusi tiesā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka kreditora iesniegtais maksātnespējas procesa pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

Atbilstoši Maksātnespējas likuma 60.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu var iesniegt kreditors vai kreditori, ja pastāv kāda no Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 57.panta pirmās daļas 2.punktu parādniekam piemēro juridiskās personas maksātnespējas procesu, ja parādnieks – sabiedrība ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrība – nav nokārtojis vienu vai vairākas parādsaistības, no kurām pamatparāda summa atsevišķi vai kopā pārsniedz 4268 euro un kurām ir iestājies izpildes termiņš, un kreditors vai kreditori ir izsnieguši vai nosūtījuši uz parādnieka juridisko adresi, sūtītāja apmaksātu brīdinājumu par savu nodomu iesniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, un parādnieks triju nedēļu laikā pēc brīdinājuma nodošanas pasta komersantam nav samaksājis parādu vai nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13}panta otro daļu, tiesa pasludina juridiskas personas maksātnespējas procesu, ja tā pieteikuma izskatīšanas dienā konstatē pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīmi.

Savukārt, atbilstoši Civilprocesa likuma 363.^{13}panta devītajai, ja pieteikumā norādītā maksātnespējas procesa pazīme netiek konstatēta, tiesa maksātnespējas procesa pieteikumu noraida un izbeidz juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu, kā arī izlemj jautājumu, vai maksātnespējas procesa pieteikums atzīstams par nepamatotu vai apzināti nepatiesu. Tiesa noraida maksātnespējas procesa pieteikumu, kas iesniegts atbilstoši Maksātnespējas likuma 57. panta pirmās daļas 2. un 3. punktā minētajai maksātnespējas procesa pazīmei, ja tā konstatē, ka ne vēlāk kā trīs dienas līdz lietas izskatīšanas dienai parādnieks ir cēlis pamatotus iebildumus pret maksātnespējas procesa pieteikumā minēto prasījumu vai ka parādsaistības, par kurām iesniegts maksātnespējas procesa pieteikums, ir segtas pilnā apmērā.

Maksātnespējas likuma 1.pants noteic, ka šī likuma mērķis ir veicināt finansiālās grūtībās nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātspējas atjaunošanu, piemērojot likumā noteiktos principus un tiesiskos risinājumus.

Savukārt likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka juridiskās personas maksātnespējas process ir tiesiska rakstura pasākumu kopums, kura ietvaros no parādnieka mantas tiek segti kreditoru prasījumi, lai veicinātu parādnieka saistību izpildi.

Valsts aģentūra „Maksātnespējas administrācija" sniegusi skaidrojumu: „Maksātnespējas procesu pasludina, ja tiesa konstatē objektīvi pastāvošu maksātnespējas procesa pazīmi, kas noteikta MNL 57.pantā. (...) Tiesa tātad konstatē objektīvi pastāvošu maksātnespējas subjekta nespēju pildīt savas saistības un, pasludinot maksātnespējas procesu, aizsargā finansiālās grūtībās nonākušā komersanta un tā kreditoru interešu samērošanu. Secināms, ka ar MNL 57.pantā noteiktajām maksātnespējas procesa pazīmēm likumdevējs nosprauž robežu, kuru sasniedzot, finansiālās grūtībās nonākušā parādnieka maksātnespējas procesa pasludināšana ir nepieciešama un neizbēgama, un maksātnespējas procesa dalībnieki pēc procesa pasludināšanas darbojas saskaņā ar objektīviem apstākļiem, kad parādniekam ir ierobežoti finanšu līdzekļi vai to nav vispār. Maksātnespējas process ir nepieciešams, lai apstākļos, kad parādniekam ir ierobežotas iespējas apmierināt savu kreditoru prasījumus, administrators veiktu Maksātnespējas likumā paredzēto pasākumu kopumu kreditoru prasījumu apmierināšanai, tai skaitā pārdotu parādnieka aktīvus." (*Maksātnespējas administrācijas skaidrojumi un atziņas 2008-2014, Tiesu namu aģentūra, 2015., 68.lpp.)*

Latvijas Republikas Augstākās tiesas sagatavotā 2014.gada Tiesu prakses apkopojuma juridiskās personas maksātnespējas procesa lietās Kopsavilkuma 3.punktā noteikts: „Kaut arī no

Maksātnespējas likuma 57. panta 2. punkta izriet prezumpcija, ka parādnieks ir uzskatāms par maksātnespējīgu, ja nepilda saistības, par kurām nav strīda, tomēr tiesai, formāli konstatējot šos apstākļus, būtu jāpārbauda arī citi apstākļi, kas liek apšaubīt prezumpciju, ka nemaksāšana ir saistīta ar nespēju samaksāt (SPC-7/2014)".

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments savā 2014.gada 11.aprīļa spriedumā lietā Nr. SPC-7/2014 cita starpā ir norādījis: "Satversmes tiesa 2010.gada 13.oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2010-09-01 12.punktā un 2011.gada 13.decembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2011-15-01 7.punktā atzinusi, ka tiesu varas uzdevums ir nodrošināt, lai, izskatot konkrētu lietu, tiktu garantēta Satversmes normu, likumu un citu normatīvo aktu īstenošana, vispārējo tiesību principu ievērošana, kā arī aizsargātas cilvēka tiesības un brīvības. Tiesiskā valstī tieši vispārējās jurisdikcijas tiesas ir atzīstamas par efektīvāko mehānismu, kas, izvērtējot katru gadījumu individuāli, var konstatēt, vai ir ievērots saprātīgs līdzsvars starp konkrētās personas tiesībām un sabiedrības interesēm. (...) Maksātnespējas likumā un tam pakārtotajā likumā Civilprocesa likuma regulējumā likumdevējs ir atteicies no bilances testa, koncentrējoties uz likviditātes jeb maksāšanas testu. Tas attiecas gan uz gadījumiem, kad maksātnespējas procesa lieta ir ierosināta pēc kreditora pieteikuma, gan uz gadījumiem, kad lietu skata uz paša parādnieka pieteikuma pamata (*sk. Jauja H. Piezīmes pie jaunā Maksātnespējas likuma. Jurista vārds, 22.02.2011, Nr.8, 14.lpp.*). Piemērojot šo testu, tiek prezumēts, ka parādnieks nenorēķinās ar kreditoru tādēļ, ka nav spējīgs to izdarīt līdzekļu trūkuma dēļ. (…) Kaut arī no Maksātnespējas likuma 57.panta 2.punkta izriet prezumpcija, ka parādnieks ir uzskatāms par maksātnespējīgu, ja nepilda saistības, par kurām nav strīda, tomēr tiesai, formāli konstatējot šos apstākļus, būtu jāpārbauda arī citi apstākļi, kas liek apšaubīt prezumpciju, ka nemaksāšana ir saistīta ar nespēju samaksāt. Šāds atzinums atrodams Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 7.martā spriedumā Nr.SPC-25/2012."

Tiesa par nepamatotu atzīst Parādnieka argumentu, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 258.pantam pieteikums jāatstāj bez izskatīšanas un tiesvedība lietā jāizbeidz, jo strīda izskatīšana vispār nav piekritīga Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai

Civilprocesa likuma 258.pants ir iekļauts likuma sestās sadaļas 31. nodaļā "Vispārīgie noteikumi. Attiecībā uz lietu izskatīšanas kartību Civilprocesa likuma 256.pantā paredzēts vispārīgs noteikums, ka tiesa lietas sevišķās tiesāšanas kārtībā izskata, ievērojot sestās sadaļas atsevišķo nodaļu noteikumus.

Savukārt Juridisko personu maksātnespējas lietu izskatīšanas kārtību nosaka 41.^{1} nodaļa

Likuma 363.^{1} pants nosaka juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu piekritību. Tā kā Parādnieka juridiskā adrese ir Latvijā, maksātnespējas procedūras uzsākšana piekritīga Latvijas valsts tiesai. Šķīrējtiesas klauzulas pielīgšana līgumā neizslēdz maksātnespējā procesa ierosināšanu valsts tiesā. Tāpat pušu starpā pastāvošu strīdu izskatīšana pēc citas valsts likuma nav attiecināma uz maksātnespējas procedūru.

Pieteikumā kreditors norādījis, ka parādsaistības izriet no 2017.gada 14. jūnijā noslēgtā līgumu par TransitNetTM sistēmas pakalpojumu sniegšanu un izmantošanu Latvijā, Parādnieks samaksājis tikai EUR 9601,46, nav veicis apmaksu par saņemtajiem pakalpojumiem EUR 83 464,94 apmērā.

Tiesas ieskatā Parādnieka faktiskā rīcība, nesamaksājot pilnībā izrakstītos rēķinus, norāda uz līguma saistību neizpildi, kas attiecīgi risināma

līgumā pielīgtajā kārtībā (līguma 14.2 punkts), griežoties Starptautiskajā Tirdzniecības palātas Šķīrējtiesā Parīzē.

No Parādnieka iesniegtā 2019.gada pārskata redzams, Parādnieks 2019.gadu ir pabeidzis ar EUR 704 537 apgrozījumu un EUR 43 126 peļņu. Parādnieka apgrozāmie līdzekļi, kas sastāv no naudas un debitoru parādiem sastāda EUR 174 972 apmēru, kas ir ievērojami vairāk kā kreditora pieteiktais prasījums.

Līdz ar to tiesa secina, ka izskatot pieteikumu sevišķās tiesāšanas kārtībā nav vienzīmīgi konstatējams, ka nemaksāšana ir saistīta ar nespēju samaksāt parādu.

Turklāt tiesa konstatē, ka kreditora un Parādnieka starpā acīmredzami pastāv civiltiesisks strīds.

Augstākās tiesas Senāta norādījis, ka tiesai, izskatot juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, nav pēc būtības jāizšķir strīds par kreditora un parādnieka saistību pastāvēšanu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2012.gada 7.marta spriedums civillietā Nr.SPC-25/2012 8.8.apakšpunktu*).

Tiesa atzīst, ka maksātnespējas procesa institūta izmantošana ātrākai un efektīvākai parādu atgūšanai vai arī kā alternatīva prasības tiesvedībai nav pieļaujama, jo atbilstoši Maksātnespējas likuma 1.pantam maksātnespējas procesa mērķis ir veicināt finansiālās grūtības nonākuša parādnieka saistību izpildi un, ja iespējams, maksātnespējas atjaunošanu. Turklāt atbilstoši Maksātnespējas likuma 6.panta 8.punktā nostiprinātajam labticības principam procesā iesaistītajām personām savas tiesības jāizmanto labā ticībā.

Ņemot vērā to, ka pieteikumā norādīto maksātnespējas procesa pazīme, uz kuras pamata kreditoram ir tiesības iesniegt šādu pieteikumu, nav iespējams nešaubīgi konstatēt, tiesa secina, ka pieteikums ir nepamatots. Tas ir pamats, saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13} panta devīto un desmito daļu, pieteikuma noraidīšanai.

Juridiskās personas maksātnespējas procesa depozīts pieteikuma iesniedzējam netiek atmaksāts (Maksātnespējas likuma 62. panta piektās daļas 1.punkts). Iemaksātais depozīts ieskaitāms Valsts kasē (Maksātnespējas likuma 62.panta sestā daļa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.^{13} panta pirmo daļu spriedumu, ar kur noraidīts juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikums, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.pantu, 194.pantu, 251.panta 11.punktu, 256., 257.pantu, 363.^{11}panta pirmo daļu, 363.^{13} pantu, tiesa

nosprieda:

Noraidīt SGS Société Générale de Surveillance S.A. pieteikumu par SIA "BCLS" maksātnespējas procesa pasludināšanu un izbeigt juridiskās personas maksātnespējas procesa lietu.

Atzīt SGS Société Générale de Surveillance S.A. maksātnespējas procesa pieteikumu par nepamatotu.

Spriedums ir pārsūdzams apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe